

สำนักงานประกันสังคม

เอกสารหมายเลข 2

ผลงานเรื่อง

การบริหารจัดการแรงงาน : ศึกษากรณีการขยายความคุ้มครอง
ประกันสังคมไปสู่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระตามมาตรา 40
แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

โดย

นางสาวสุภาพร สกุลเที่ยงตรง

ตำแหน่ง ประกันสังคมจังหวัด (ผู้อำนวยการต้น)

ตำแหน่งเลขที่ 1266

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานประกันสังคม

ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกันสังคม

(นักวิชาการแรงงานเชี่ยวชาญ)

ตำแหน่งเลขที่ 6

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

คำนำ

ผู้ประกอบการอาชีพอิสระหรือแรงงานนอกระบบ เป็นแรงงานกลุ่มใหญ่ของประเทศที่มีส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย แต่สภาพข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่องของระบบประกันสังคมที่ยังมีความแตกต่างในประเด็นของการให้สิทธิประโยชน์ระหว่างแรงงานที่ทำงานในสถานประกอบการกับแรงงานที่ประกอบอาชีพอิสระหรือแรงงานนอกระบบ

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการของแรงงานนอกระบบ ในการได้รับความคุ้มครองจากระบบประกันสังคม และเพื่อเสนอแนะแนวทางตลอดจนการดำเนินการขยายความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 โดยมุ่งหวังว่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยเหลือให้ผู้ใช้งานที่ประกอบอาชีพอิสระสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้มีโอกาสและสามารถเข้าสู่ระบบความคุ้มครองประกันสังคมได้เพิ่มมากขึ้น

ผู้ศึกษาหวังว่าผลงานครั้งนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นแรงผลักดันให้มีการดำเนินการขยายความคุ้มครองประกันสังคม สำหรับแรงงานที่ประกอบอาชีพอิสระให้ได้รับความคุ้มครองประกันสังคมได้ทัดเทียมกับแรงงานกลุ่มอื่น ๆ

สุภาพร สกุลเที่ยงตรง

มิถุนายน 2552

สารบัญ

คำนำ		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	มูลเหตุจูงใจในการศึกษา	2
	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
	วิธีการศึกษา	4
	ขอบเขตของการศึกษา	4
	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นตอนความต้องการของมนุษย์	6
	แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองทางสังคม	9
	แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงทางสังคม	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม	13
	แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจนอกระบบ	17
บทที่ 3	การดำเนินงาน	
	ศึกษาจากกฎหมายภายนอก	23
	ศึกษาจากกฎหมายภายใน	25
	การสัมมนาระดมความคิดเห็น	26
	การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการประกันสังคมตามมาตรา 40	30
	การปรับปรุงสิทธิประโยชน์ตามมาตรา 40	38
บทที่ 4	บทวิเคราะห์	
	ความแตกต่างระหว่างการจ้างงานของแรงงานภาคเศรษฐกิจ ในระบบกับแรงงานนอกระบบ	41
	ปัญหาของแรงงานนอกระบบ	42

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ข้อมูลจำแนกการประกอบอาชีพ	27
ตารางที่ 2	ข้อมูลจำแนกรายได้	28
ตารางที่ 3	(ร่าง) ประเภทสิทธิประโยชน์ การจ่ายเงินสมทบ และผู้มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ตามมาตรา 40 (ใหม่)	39
ตารางที่ 4	ขั้นตอนการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533	48
ตารางที่ 5	ประเภทสิทธิประโยชน์ การจ่ายเงินสมทบ และผู้มีสิทธิได้รับ สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 40	56
ตารางที่ 6	จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตนตามมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ตั้งแต่ปี 2534 - 2551	57